

Vize dalšího rozvoje Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně na období 2018-2022

prof. Ing. Vladimír Sedlařík, Ph.D.

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

za poměrně krátkou dobu samostatného působení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně bylo vykonáno ohromné množství kvalitní práce, která bezpochyby pozitivně ovlivnila osudy jednotlivců, města a regionu. Dovoluji si tvrdit, že v několika oborech má naše univerzita nezanedbatelný mezinárodní přesah.

Za dobu mého působení na UTB jsem zažil její vznik a kvantitativní i kvalitativní rozvoj jako student magisterského a posléze doktorského studijního programu. Po ukončení studií jsem v pozici výzkumného a později akademického pracovníka pokračoval ve vědecké a pedagogické práci na naší univerzitě. Postupem času jsem měl možnost vytvořit vlastní výzkumnou skupinu zabývající se bioaktivními polymerními systémy. Zkušenosti s vedením univerzity či větších organizačních jednotek jsem čerpal během zastávání pozice prorektora pro tvůrčí činnosti a ředitele Centra polymerních systémů. Dále jsem měl možnost získávat zkušenosti v podobě účasti na rozhodovacích procesech v různých komisích, hodnotících panelech a odborných skupinách v národním i mezinárodním prostředí.

Sounáležitost s naší univerzitou a můj zájem na jejím dalším kvalitativním rozvoji jsou hlavním motivem mé kandidatury do akademické služby.

V následujících několika odstavcích se pokusím stručně nastínit základní teze rozvoje UTB pro období 2018-2022, se kterými se ucházím o pozici rektora.

Teze jsem si dovolil rozdělit do dvou částí. První jsem nazval Výchozí stav. Nejedná se však o hodnocení typu „kde jsme“ či „co je špatně“. Jsem zastáncem tvrzení, že vize se neopouští. Obzvláště pokud se jedná o vize dlouhodobé, na kterých se dohodlo vedení všech součástí UTB, byly schváleny Akademickým senátem, Správní radou i Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, a které považuji za správné. Proto v první kapitole připomínám to, co nové vedení UTB, bez ohledu na výsledek volby, „zdědí“ po vedení současném.

Ve druhé části uvádím cíle, které považuji pro další úspěšný rozvoj univerzity v následujícím období za klíčové, a jejichž naplňování by se stalo mým úkolem v případě, že by se mi dostalo důvěry ze strany Akademického senátu.

1. Výchozí stav

Strategické cíle UTB jsou stanoveny v dokumentu Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně na období 2016-2020 (v současně platné legislativě se jedná o Strategický záměr vzdělávací a tvůrčí činnosti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně), který je každoročně aktualizován.

Na konci roku 2018 se budeme nacházet v polovině plánovaného období. Úlohou nového vedení UTB, v čele s rektorem, bude revidovat stav plnění Strategického záměru a zajistit naplnění vytýčených cílů.

S ohledem na vývoj situace vysokého školství v České republice považuji za klíčové pokračovat v realizaci vize transformace UTB na vzdělávací a vědecko-výzkumnou instituci úzce propojenou s podnikatelským prostředím a v rozvíjení aktivit charakteristických pro tzv. podnikatelskou univerzitu. Konkrétně se jedná o postupné uskutečňování dílčích aktivit, které mají přímý dopad na kvalitu vzdělávání s ohledem na konkurenceschopnost absolventů všech fakult UTB na trhu práce v tuzemsku i zahraničí, na kvalitu tvůrčích činností, rozvoj mezinárodního prostředí, zvyšování a využití znalostního potenciálu a sociální zodpovědnosti univerzity uvnitř i navenek.

Další důležitou oblastí jsou projekty kofinancované z fondů Evropské unie, a to hlavně v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Nutno pamatovat i na povinnou udržitelnost projektů realizovaných v předchozích operačních programech včetně projektů na ně navazujících. Zajištění optimálních podmínek pro úspěšnou implementaci těchto aktivit bude v následujícím období klíčovou aktivitou rektorátu ve spolupráci s relevantními organizačními jednotkami UTB.

2. Další rozvoj

Strategické řízení

Je obecně známo, že krize zdrojů začíná u krize strategie. Současná UTB je stabilní univerzitou. Abychom tento stav udrželi i do budoucna, je třeba pracovat na zvyšování kvality řídicích procesů, a to nejen v rámci rektorátu, ale na celé univerzitě. Podle nové metodiky hodnocení výzkumných organizací bude právě kvalita řízení a vnitřních procesů a schopnost naplňování strategických cílů mezi hodnocenými parametry.

Primárně z těchto důvodů je nezbytně nutné se zaměřit na dobudování systému řízení, které bude realizováno v rámci celé UTB. V ideálním případě by tento proces měl být završen získáním uznávaného certifikátu potvrzujícího kvalitu a funkčnost systému.

Prostředky k dosažení tohoto cíle spočívají především v komunikaci na všech úrovních. Věřím, že pouze transparentní, sdílená a všemi akceptovaná vize je nejlepší cestou k naplňování strategických cílů UTB. Pouze takový přístup povede ke zvýšení úrovně univerzity v národním i mezinárodním prostředí.

Dále spatřuji důležitou roli vedení univerzity v důsledném dodržování vnitřních předpisů a norem.

V rámci rektorátu jako servisní jednotky pro součásti UTB se intenzivně zaměřím na nalezení možností další optimalizace chodu klíčových oddělení zajišťujících nákupy materiálu a služeb, transfer technologií, marketingové a mezinárodní aktivity.

Vzdělávací činnosti

Vzdělávání patří mezi základní poslání univerzit. Vzhledem k nedávné novelizaci vysokoškolského zákona dochází ke změnám i v této oblasti. Není nutno připomínat, že i zde je jednoznačný tlak na kvalitu instituce a vyučujících. V roce 2018 se významně zkvalitnilo studijní prostředí na fakultách prostřednictvím programu OP VVV. Kvalitní instituci netvoří však pouze přístroje, ale především kvalitní lidé - v tomto případě pedagogové, na kterých jsou postaveny akreditační žádosti. Z toho důvodu bude nutné podporovat kariérní růst akademických pracovníků s cílem zajistit výuku v co největší míře docenty a profesory.

Mým cílem pro další období bude zvýšení konkurenceschopnosti naší univerzity na vzdělávacím trhu v národním i mezinárodním měřítku. Je zapotřebí aktivně komunikovat se zaměstnavateli, místní samosprávou a odbornými skupinami, a snažit se co nejpružněji reagovat na potřeby trhu práce. Proto budu podporovat praxe studentů v podnicích i institucích, které je připraví na reálné uplatnění v praxi. Za tímto účelem plánuji zřízení pracovní komise složené z odborníků pro dané oblasti.

Výsledkem našeho snažení by měla být kontinuální inovace stávajících studijních programů a také vznik nových studijních programů v souladu s požadavky pracovního trhu.

Dále bych rovněž chtěl podporovat společné studijní programy se zahraničními partnery a stáže a mobility studentů i pracovníků UTB.

V neposlední řadě se chci zasazovat o zkvalitňování služeb Kolejí a menzy UTB a navyšování ubytovacích kapacit pro studenty.

Samostatnou kapitolu pak představuje oblast důsledné komunikace s budoucími studenty a vytvoření atraktivních podmínek pro studium nejen během výuky, ale i pro aktivity mimo ni. V tomto ohledu by měla být nedílnou součástí mého snažení také podpora sportovních a kulturních aktivit studentů.

Tvůrčí činnosti

Konkurenceschopný výzkum je možno provádět jen pokud existují lidé s nezbytnými předpoklady a kterým je vytvořeno vhodné prostředí pro práci. Naše univerzita dosahuje velmi kvalitních výstupů, které mají mezinárodní význam, hlavně v některých technicky, ekonomicky a umělecky zaměřených oborech.

Ostatní obory bojují o zkvalitnění svých publikačních výstupů. Tato cesta je správná protože do budoucna se nepočítá s financováním průměrných výstupů.

Na základě mého několikaletého pozorování a analýzy publikačních výstupů se domnívám, že potřebujeme změnit strategii řízení lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji.

Řešení spatřuji mimo jiné v podpoře doktorských studií a zvýšení otevřenosti UTB pro mezinárodní výzkumné prostředí. Za tímto účelem předpokládám inovaci systému Interní grantové agentury a vytvoření nového interního dotačního titulu pro efektivní podporu výzkumu s návazností na přípravu podávání kvalitních žádostí o získávání externích grantů. Cílem bude, aby každý náš pracovník měl příležitost se uplatnit v oblasti tvůrčích aktivit a přispívat tím ke kreditu naší instituce.

Máme strukturu univerzity, která nám umožňuje budovat mezinárodní týmy, avšak dosud jsme tento model nevyužívali. Proto bych se rád zasadil o to, abychom jej dokázali plně rozvinout.

Hodnocení tvůrčích činností je v České republice komplikované a velmi diskutované téma. Neméně složitému problému čelíme na úrovni vysokých škol, fakult a ústavů. Nastavení transparentního a spravedlivého systému hodnocení akademických a výzkumných pracovníků na tak heterogenní univerzitě jako je ta naše je další výzvou a cílem.

Výkon pracovníka, který souvisí s výší pohyblivé složky mzdy, není možno hodnotit pouhým číslem (počtem publikací, udělených patentů, prezentací na výstavě). Řešení není jednoduché a významně se prolíná s oblastí řízení lidských zdrojů, které na většinu součástí UTB chybí.

Na základě zkušenosti s implementací strategických projektů Centra polymerních systémů hodlám usilovat o získání ocenění HR Award pro celou UTB, které nám umožní se lépe ucházet o mezinárodní projekty.

Třetí role

Pojmem třetí role univerzity označujeme jakýkoliv průnik toho, co vzniká na univerzitě do vnějšího světa. V tomto ohledu považuji za klíčové aktivity univerzity směřující do neziskového sektoru, zvyšování povědomí o UTB a spolupráci s městem Zlín i Zlínským krajem na formování a realizaci strategie rozvoje okolí univerzity, zefektivnění přenosu výsledků tvůrčích činností do praxe a podporu vzniku startupů. V neposlední řadě se jedná o podporu aktivit v oblasti celoživotního vzdělávání a univerzity třetího věku. Za tímto účelem budou na UTB vytvářeny podpůrné mechanismy zajišťující realizaci výše uvedených činností, v ideálním případě s podporou externího financování.

Kultura organizace

Každý z nás by si jistě přál pracovat v prostředí založeném na jasných pravidlech, v přátelské a otevřené atmosféře, při vědomí společné vize, cíle a odpovědnosti.

Mým cílem bude zvýšení sounáležitosti všech zaměstnanců naší univerzity s posláním, vizemi a strategickými cíli UTB.

S tímto úkolem souvisí podpora aktivit umožňujících zvyšování kompetencí všech zaměstnanců UTB v oblasti především měkkých dovedností. Základem však je kvalitní vertikální i horizontální komunikace.

Mimo jiné budu podporovat také další vzdělávání členů samosprávných orgánů tak, aby se mohli kvalifikovaně a s klidným svědomím rozhodovat a vyjadřovat k závažným strategickým i ekonomickým záležitostem UTB.

Závěrem

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně je institucí s vysokým potenciálem pro další úspěšný rozvoj. Abychom toho byli schopni, musíme se nacházet v prostředí, které nám úspěch umožní. V případě mého zvolení rektorem se v následujícím funkčním období budu maximálně zasazovat o vytváření podmínek pro náš další rozvoj. Souhrnem výše uvedených vizí jsou následující cíle, které považuji pro období 2018-2022 za klíčové:

- realizovat transparentní systém strategického řízení na UTB
- optimalizovat chod servisních jednotek rektorátu
- důsledně hájit zájmy UTB v rámci České konference rektorů a při jednání s orgány státní správy
- zvýšit prestiž UTB v národním i mezinárodním měřítku
- posílit konkurenceschopnost UTB na národním i mezinárodním vzdělávacím trhu
- budovat přívětivé studijní prostředí pro české i zahraniční studenty
- navýšit kapacitu a úroveň ubytovacích a stravovacích služeb
- komunikovat se studenty a získávat zpětnou vazbu pro zvyšování kvality studia
- podporovat mimoškolní aktivity studentů prezentující UTB navenek
- produkovat kvalitní absolventy pro evropský trh práce
- nastavit a realizovat transparentní systém hodnocení a odměňování akademických a výzkumných pracovníků
- vytvářet podmínky příznivé pro zvýšení celkové úrovně tvůrčích činností UTB
- spolupracovat na formování a realizaci strategie rozvoje okolí univerzity
- zefektivnit transfer znalostního potenciálu UTB do praxe
- zajišťovat kontinuální zvyšování znalostních kompetencí všech zaměstnanců

Říká se, že vše je o lidech, což beze zbytku platí i v tomto případě. Spolupráce a diskuze s širokou skupinou zainteresovaných osob je nezbytná pro zodpovědné vedení univerzity. Věřím, že hlavním úkolem příštího rektora je spojovat a ne rozdělovat, a vytvářet efektivně pracující celek tvořený heterogenními částmi. Pokud budeme vzájemně spolupracovat, budeme schopni naplno využít náš potenciál budovat moderní, dynamickou a respektovanou univerzitu.

Ve Zlíně dne 9. 10. 2018

Vladimír Sedlařík.